

[pan'sjo'n]

Magasinet der holder dig opdateret om din pension

[TEMA]

STIL OP OG FÅ INDFLYDELSE

Læs alt om Medlemsforum og
hvordan du kan stille op på side 3-11

INDHOLD

[paŋ'sjo'n]

Ud af Rusland.
Lærernes Pension har investeringer dér, men prøver at komme af med dem
SIDE 15

TEMA: STIL OP TIL MEDLEMSFORUM	3
Vidste du det?	12
Vi har hjertet med når vi bygger	16
Penge forpligter	18
Grønne investeringer	20
Boliger	22
Kom til møde	Bagsiden

Er du hurtig, kan du få en lækker bolig i Risskov
SIDE 22

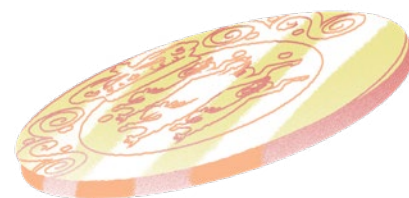

Vi har hjertet med når vi bygger
SIDE 12

Det er værdifuldt at kunne vende tingene med lærere, der har deres hverdag på lærerværelserne og i de lokale kredse, siger Karsten Kjeldsen, der er administrerende direktør i Lærernes Pension
SIDE 6

INDFLYDELSE SKAL VÆRE SYNLIGT, SIGER MAJA BALTZARSEN, DER ER SPECIALISTEN I DETTE BLAD.
SIDE 10

Hver måned ruller der en halv milliard kroner ind i pensionsbidrag fra lærerne
SIDE 16

HVEM ER VI?

Vi administrerer overenskomstpensioner for ca. 148.000 lærere. Derudover tilbyder vi dig og din husstand at supplere med en individuel pensionsordning hos os. Vi har som målsætning at sikre gode pensioner ved et godt, stabilt afkast og lave administrationsomkostninger.

LÆRERNES PENSION

Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup
Tel 70 21 61 31
Mail post@lppension.dk
CVR 17 10 65 89
www.lppension.dk

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR

Steen Schouenborg

REDAKTØR

Morten Skjerk

FOTO

Anne Mie Dreves, Alexander Höllsberg og Shutterstock

ILLUSTRATIONER

Benny Box

DESIGN OG TRYK

OTW A/S

Vi bestræber os på at være miljøbevidste og benytter FSC mærket papir til vores tryksag og trykker på et Svanemærket trykkeri.

FSC certificeringen viser, at råmaterialet i det papir, vi anvender til de FSC certificerede tryksager, kan spores tilbage til bæredygtigt skovbrug og andre kontrollerede kilder, hvor et træ plantes hver gang et fældes.

Svanemærket er din garanti for, at alle materialer i forbindelse med produktionen er miljøvenlige, og at der herudover er en skrap kontrol med genanvendelse og bortskaffelse af brugt materiale.

Stil op til Medlemsforum

[TEMA]

Du kan også være med til at få indflydelse på investeringer og pensionsordning de næste tre år

LÆS
TEMAET OG
BLIV MEGET
KLOGERE

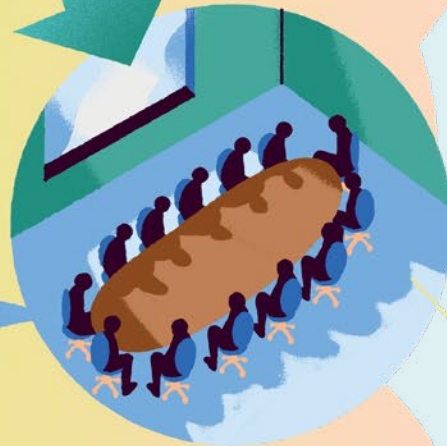

Hvad er Medlemsforum?

[TEMA]

Medlemsforum kan stille forslag til bestyrelsen

Ledelsessekretariatet i Lærernes Pension faciliterer Medlemsforum

Vi er styret af EU-regler og af dansk lovgivning

- Lærernes Pension har **to medlemsfora med 25-30 medlemmer** i hvert.
- Medlemmerne bliver valgt for **tre år ad gangen**.
- Medlemsforum er medlemmernes vej til indflydelse på, **hvad Lærerpensionen skal bestå af**, og **hvordan lærernes penge skal investeres**.
- Medlemsforum kan **stille forslag** til bestyrelsen.
- Ved større ændringer i udbud af pensioner eller investeringsprincipper er bestyrelsen **forpligtet til at indhente udtalelse fra medlemsforaene**.
- **Ledelsessekretariatet i Lærernes Pension faciliterer** Medlemsforum.

Medlemsforaene har indflydelse på udbud af pensioner og investeringsprincipper i selskabet. Medlemsforaene har ret til at stille forslag til selskabets bestyrelse.

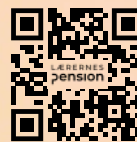
Forud for større ændringer i udbud af pensioner eller investeringsprincipper er selskabets bestyrelse pligtig til at indhente udtalelse fra medlemsforaene. Det er selskabets bestyrelse, der fastlægger de nærmere principper herfor.

Medlemsforum består af et øst- og et vesthold

Sådan stiller du op

Det sker på
FORA-VALG.DK

1 Først skal du oprette dig som kandidat

Det hele foregår online. Gå til adressen fora-valg.dk og klik på 'Stil op' for at oprette dig som kandidat til enten Medlemsforum Øst eller Medlemsforum Vest. Du kan oprette dig så snart du har modtaget bladet her og frem til og med lørdag den 30. april 2022.

2 Så skal du finde fem stillere

Du skal have mindst fem andre medlemmer til at støtte din opstilling. Det foregår også online. Når du har oprettet dig selv som kandidat på fora-valg.dk, kan du fra din kandidat-side invitere dine stillere.

Du skal bare kende deres mailadresse. Du må gerne invitere flere end fem til at være dine stillere. Stillerne skal også have en pensionsordning i Lærernes Pension pr. 1. marts 2022.

Mindst fem af dine stillere skal være godkendt senest den 30. april 2022.

Bliver der valg?

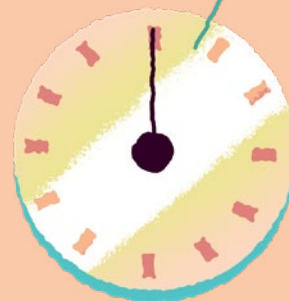
Når fristen udløber 30. april ved midnat, står det klart, om der bliver valg i enten Øst eller Vest – eller begge steder.

Er der 30 eller færre kandidater stillet op til et af de to medlemsfora, så udgør de opstillede kandidater det nye Medlemsforum Øst eller Vest.

Hvis der den 30. april er flere end 30 kandidater stillet op til et af de to medlemsfora, bliver der udskrevet valg i det forum eller de fora, hvor der er flere end 30 kandidater.

Når fristen udløber
30. april ved midnat,
står det klart, om der
bliver valg

Den 21. juni kan
valgbestyrelsen
godkende valg-
resultatet

Hvis der bliver valg

Hvis der bliver valg, skriver vi naturligvis til alle kandidaterne og fortæller det. Selve valget finder (også) sted elektronisk via siden fora-valg.dk og valget foregår fra 5. juni til og med den 20. juni i år.

Lærernes Pension sender valgmateriale til alle medlemmer. For langt de fleste vil det ske via eBoks, lige som vi vil sende påmindelser ud pr mail til de medlemmer, vi har mailadresser på.

Den 21. juni kan valgbestyrelsen godkende valgresultatet, og derefter bliver det offentliggjort på vores hjemmeside, og kandidaterne får direkte besked.

Hvis der ikke bliver valg

Hvis der i ét eller begge områder ikke er flere end 30 kandidater, er de opstillede automatisk valgt, og får straks efter besked om det.

Selve valget finder (også)
sted elektronisk via siden
fora-valg.dk og valget foregår
fra 5. juni til og med den
20. juni i år

[TEMA]

En vigtig kontakt til – og fra – medlemmerne

Både bestyrelse og selskabets sekretariat har stor glæde af input fra Medlemsforum.

Da der sidst var valg til Medlemsforum i 2019, var Karsten Kjeldsen endnu ikke ansat som direktør i Lærernes Pension. Og knap var han tiltrådt i 2020 før corona væltede alt muligt rundt.

Så efter en højst usædvanlig valgperiode, hvor rigtig mange møder i Medlemsforum blev aflyst, kan han nu se frem mod et valg og en ny valgperiode.

“Jeg glæder mig til at møde det nye Medlemsforum til efteråret, for det giver noget helt særligt, når vi får engagerede medlemmers input direkte fra lærerværelser og lokale afdelinger. For mig er det stadig nyt at arbejde i en virksomhed med denne type medlemsind-

dragelse, og selv om den periode, der slutter nu, har været stærkt præget af corona, så har jeg alligevel set og oplevet det stærke engagement og de input, vi kan få fra Medlemsforum”, siger han.

Det, Medlemsforum er sat i verden for, er at øve indflydelse på “udbud af pensioner og investeringsprincipper i selskabet”.

I efteråret skete det konkret ved, at medlemmerne af de to medlemsfora var samlet til en Fælleskonference for at komme med input til fem konkrete områder inden for ansvarlige investeringer.

“De input kommer bestyrelsen til at forholde sig til henover 2022. Vores opgave i sekretariatet er at

omsætte meldingerne til noget, vi kan håndtere konkret og praktisk, og så præsentere mulighederne for bestyrelsen”.

I den kommende valgperiode vil Medlemsforum også blive taget med på råd, både når det gælder udviklingen af pensionsordningen, og når det gælder investeringsprincipperne.

“Vi lever i en tid, hvor man konstant er nødt til at forholde sig til, hvordan – og hvorhenne – man investerer. Og her er det rigtig værdifuldt at kunne vende det med lærere, der har deres hverdag på lærerværelserne og i de lokale kredse”.

“Samtidig ændrer vores måde at leve på sig også. Lovgivning, samlivsformer, levetid og meget andet er under løbende udvikling, og det skal naturligvis også sætte sit præg på lærernes pensionsordning. Flexjob, Seniorpension, stress-diagnoser og mange andre ting spiller også ind på, hvordan dækningerne skal se ud, så det bliver absolut en spændende periode, vi går ind i”, siger Karsten Kjeldsen. ■

A man in a blue suit and glasses stands on a wooden dock by a lake. The background shows a forested shoreline and a small boat on the water. The man is looking slightly to his left.

“Det giver noget helt særligt, når vi får engagerede medlemmers input direkte fra lærerværelser og lokale afdelinger.”

[TEMA]

Alle kan være med i Medlemsforum

Det eneste krav er at du har en pensionsordning i Lærernes Pension 1. marts

Du behøver ikke at vide noget om hverken pensioner, investeringer, overenskomster eller forsikringer. De problematikker, som du kommer til at debattere, bliver du grundigt indført i undervejs. Du skal bare:

- have lyst til at få indflydelse
- have en pensionsordning i Lærernes Pension pr. 1. marts 2022
- være klar til at bruge 12-14 dage over de næste tre år på at mødes med kolleger fra hele landet og med specialister fra Lærernes Pension.

Når du er med i Medlemsforum, får du

- indblik i pension
- indflydelse på, hvordan pensionerne skal være sammensat
- indflydelse på principperne for investering af pensionsmidlerne
- ret til at stille forslag til bestyrelsen.

Det koster ikke dig eller din arbejdsplads noget:

- Du får dækket dine transportudgifter
- Du bliver frikøbt fra din skole ved heldagsmøder på hverdage. Det betyder at du har mødepligt til møderne i Medlemsforum.

SE DE PLANLAGTE
MØDER FOR VALGPERIODEN
PÅ LPPENSION.DK/
MEDLEMSFORA

SÅDAN SÅ DET UD TIL SIDSTE VALG I 2019

Ikke valg i Øst

28

kandidater stillede op, og dermed var alle valgt

16 kvinder
12 mænd

19 var fra **Danmarks Lærerforening**, 2 fra **Frie Skolers Lærerforening**, 2 fra **Uddannelsesforbundet** og 5 havde ikke angivet faglig organisation

16 genopstillede,
12 ny-opstillede

40

kandidater stillede op, men én trak sig, så der var 39 at vælge mellem

13 kvinder, 26 mænd – heraf blev 11 kvinder og 15 mænd valgt

21 genopstillede, 18 ny-opstillede – heraf blev 18 genopstillede og 8 ny-opstillede valgt

Valg i Vest

29 var fra **Danmarks Lærerforening**, 2 fra **Frie Skolers Lærerforening**, 2 fra **Uddannelsesforbundet**, 2 angav 'andet' som faglig organisation, mens 4 ikke havde angivet nogen faglig organisation.

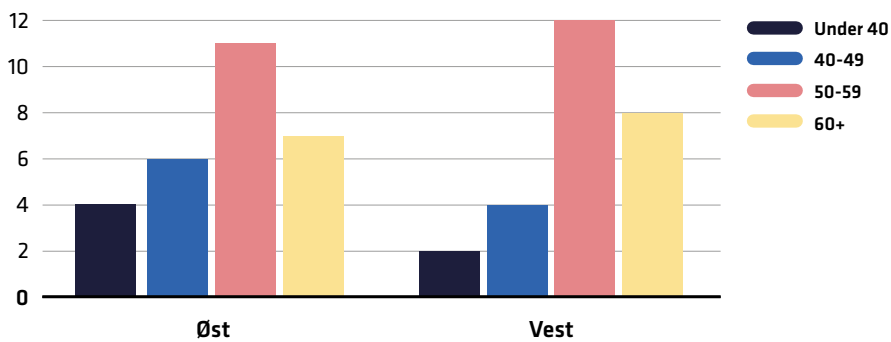
Af de valgte var 22 fra **Danmarks Lærerforening**, 2 var fra **Frie Skolers Lærerforening** og 2 fra **Uddannelsesforbundet**

9,2%

Ved valget i Vest var der i 2019 **knap 80.000 stemmeberetigede** og af dem stemte 9,2 procent. Det var **rekord for valgdeltagelse** til Medlemsforum.

Ved det foregående valg i 2016 var der valg i både Øst og Vest. Stemmeprocenten i **Vest var på 7,5**, mens den i **Øst var på 7,0**

Aldersfordeling på de valgte i 2019

Du har indflydelse også selv om du ikke stiller op

Alle, der har en ordning i Lærernes Pension pr. 1. marts 2022, kan være med til at vælge, hvem der skal i Medlemsforum de næste tre år.

Hvis der bliver valg, får du en elektronisk stemmeseddel i din eBoks. Brug den. Du kan gøre det hjemme fra sofaen, fra din computer eller fra din smartphone. Og er du ikke 'på eBoks' med Lærernes Pension, så sender vi dig et brev.

Men eBoks eller ej, afstemningen er på samme måde: Ind på fora-valg.dk og log på med NemID for at stemme.

[TEMA]

Indflydelse skal være synligt

[pan'sjo'n] har taget en snak med partner og konsulent Maj Baltzarsen fra analysebureauet Analyse & Tal. Der arbejder hun blandt andet med at "styrke deltagelse og ejerskab i demokratiske virksomheder".

Er der overhovedet brug for et Medlemsforum?

Medlemsforum i Lærernes Pension adskiller sig på nogle måder fra andre valgte forsamlinger ved, at der sådan set ikke er nogen formel indflydelse. Men derfor kan der godt være en reel indflydelse.

Og det skal være synligt for de deltagende, at de har den indflydelse.

Der er kæmpemæssige samfundsproblemer, som det ikke kun er politikerne eller myndighederne, der skal løse, men som virksomhederne også skal være med til at løse. Demokratiske pensionselskaber ser ud til at skubbe både på den grønne og på den sociale bundlinje.

Men der kan være meget langt imellem fx en debat i et Medlemsforum efterfulgt af en beslutning i bestyrelsen og frem til, at ændringer bliver ført ud i praksis?

Ja, men sådan er det bare en gang i mellem. Det vigtige er så at synliggøre hvorfor ting tager tid – det kan folk også godt forstå.

Vores demokrati er gået i arv fra andelsbevægelsen og fra det repræsentative demokrati. Men det udvikler sig naturligvis, og nu ser man mere fokus på et deltagende demokrati, hvor man kan være med i de emner, der er vigtige for den enkelte. Det er noget af det, vi arbejder med, når vi laver projekter i fx kommuner for at få borgerne mere med på banen.

Det er ikke fordi det er nemt, for demokrati er virkelig besværligt og der vil være brydningspunkter. Men det er samtidig en enorm kraft, der kan bruges til at skabe forandringer.

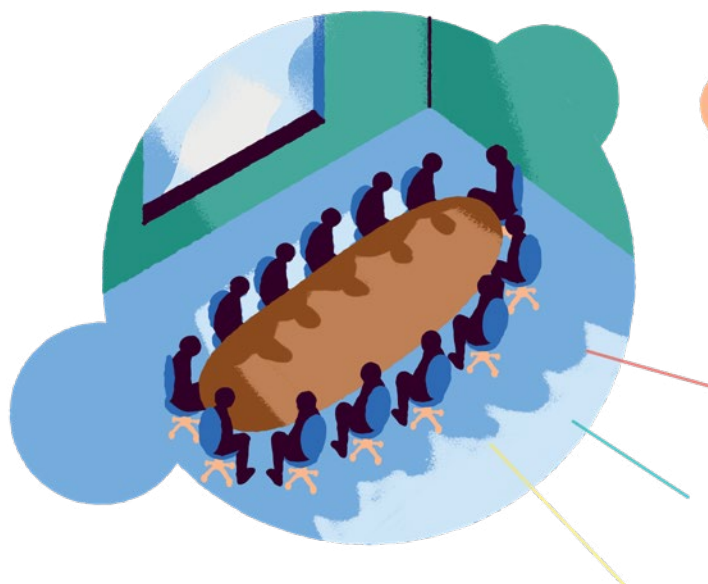
Er det overhovedet stadig aktuelt med den form for brugerdemokrati i dag

Der har været nogle årtier, hvor fokus i høj grad har været på professionalisering, men det har samtidig været lidt på bekostning af demokratiet. Nu er det begyndt at fylde mere med demokratisering.

Selv ser jeg der især i kommunerne, hvor jeg via mit arbejde er med til at understøtte projekter, der inddrager borgerne på nye måder.

Det er vigtigt, når man inddrager borgere, medlemmer eller hvem det er, at man viser hvordan og på hvilket niveau, der er indflydelse.

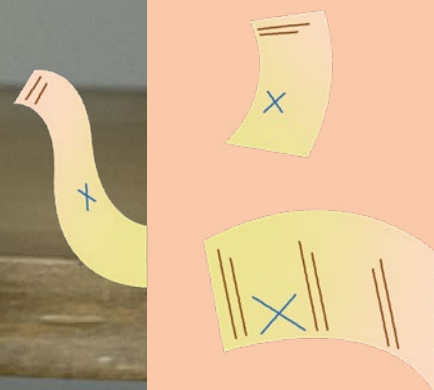
Man skal også være opmærksom på, at de unge tit ser det på en anden måde. De er måske ikke så interesserede i det repræsentative. Der er også en kultur i det, som måske føles lidt fremmed for dem. Men man kan godt trække unge ind til konkrete diskussioner, det ser vi i hvert fald i kommunerne. ■

Maj Baltzarsen arbejder med at skabe nye demokratiske bevægelser.

“Det er vigtigt, når man inddrager borgere, medlemmer eller hvem det er, at man viser hvordan og på hvilket niveau, der er indflydelse.”

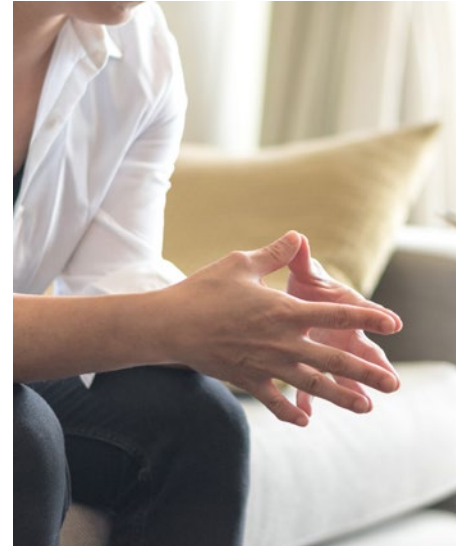

[Vidste du det?]

RIKKE JOSIASEN ER NYT MEDLEM I BESTYRELSEN AF LÆRERNES PENSION

I forbindelse med at Uffe Rostrup er stoppet som formand for Frie Skolers Lærerforening (FSL), er han også udtrådt af bestyrelsen i Lærernes Pension, og som ny næstformand i FSL er Rikke Josiasen indtrådt i bestyrelsen, hvor hun har selskab af FSL's nye formand, Monica Lendal Jørgensen, der i forvejen sad i bestyrelsen.

KOMPAS-FORLØB GIVER RETNING

Medlemmer, der er plaget af stress eller smerter, har det seneste halvandet års tid haft mulighed for at være med i et såkaldt Kompas-forløb. Her får de personlig hjælp og vejledning til at opnå bedring og til at bevare tilknytning til jobbet.

Gennem det første år med den særlige indsats i form af Kompas-forløb har lidt over 300 medlemmer over hele landet været i kontakt med tilbuddet, og ved opgørelsen efter et års indsats havde 54 medlemmer afsluttet et Kompas-forløb.

Af de 54 var 33 sygemeldt helt eller delvist, da de startede på forløbet. Ved slutningen af deres individuelle forløb var blot 4 sygemeldt.

Henvisningen til et Kompas-forløb foregår via Lærernes Pensions egne pensionsrådgivere, der kan tilbyde forskellige muligheder til medlemmer, der har problemer.

Deltagerne i Kompasforløbene er spredt ud over hele landet, og fordelt på alle aldersgrupper, dog med fleste deltagere i aldersgruppen 40-49 år. Kønsmæssigt udgør kvinderne en lidt større andel end de gør af den samlede medlemsskare.

Formålet med et Kompasforløb er, at medlemmet gennem individuelle coaching samtaler, helhedsorienteret rådgivning og realistisk målsætning, får hjælp til at opnå bedring og fastholde sit arbejde eller til at vende tilbage til arbejdsmarkedet i det omfang, det er muligt for medlemmet.

UD AF RUSLAND

Lærernes Pension har investeringer i Rusland. Men vi prøver at komme af med dem. Som situationen så ud i starten af marts var det dog – som de fleste nok ved – ret vanskeligt at sælge russiske investeringer.

25. februar var investeringerne samlet set opgjort til 768 millioner danske kroner. Det svarer til omkring en halv procent af vores samlede investeringer. Siden er værdien faldet markant. Vi har i 2020 og 2021 solgt investeringer i bankerne Sberbank og VTB Bank og i energiselskabet Gazprom som led i vores klimastrategi som udløber af annekteringen af Krim i 2014.

Den største del af vores investeringer er i russiske statsobligationer, mens vores russiske aktier blandt andet er inden for detailhandel, et internetselskab og et mobilselskab.

Vi har hidtil anset det russiske marked som en del af markedet for vækstøkonomier, og har derfor haft investeringer i Rusland.

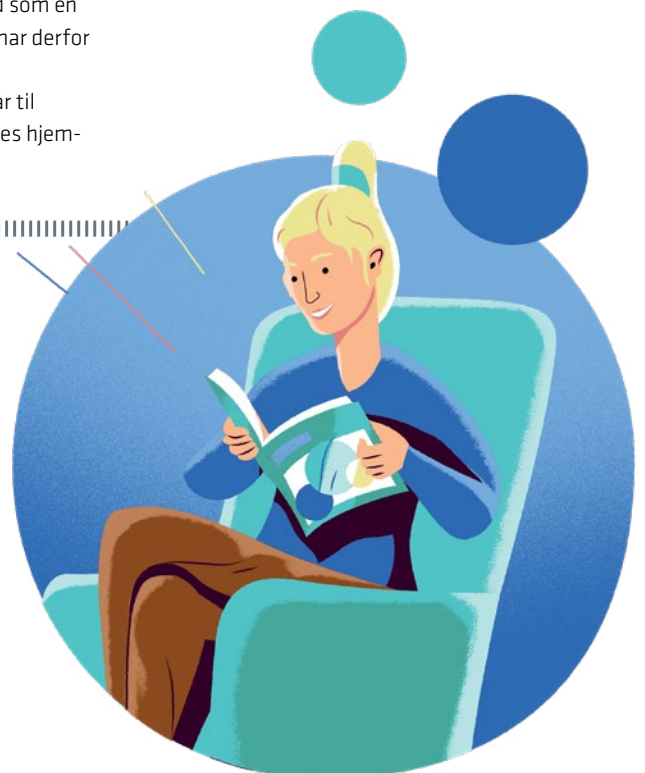
Sker der ændringer efter dette blad går til trykning, kan man se opdateringer på vores hjemmeside lpension.dk.

PLEJER DU AT FÅ [PAN'SJO'N] FAKTA?

En del af vores medlemmer plejer at få en lille udgave af medlemsbladet på fire sider, som vi kalder [pan'sjo'n] Fakta.

Det er medlemmer, der ikke har en aktiv ordning; det vil sige, at der ikke er nogen indbetalinger til ordningen.

Denne gang får alle medlemmer det 'store' blad, fordi det indeholder information om opstilling til Medlemsforum, og det er en mulighed alle medlemmer har, uanset deres status. Kravet er alene, at man har en ordning i Lærernes Pension pr. 1. marts 2022.

[dig og din pension]

AFKASTET I 2021 BLEV GANSKE FINT MED 12,1 PROCENT

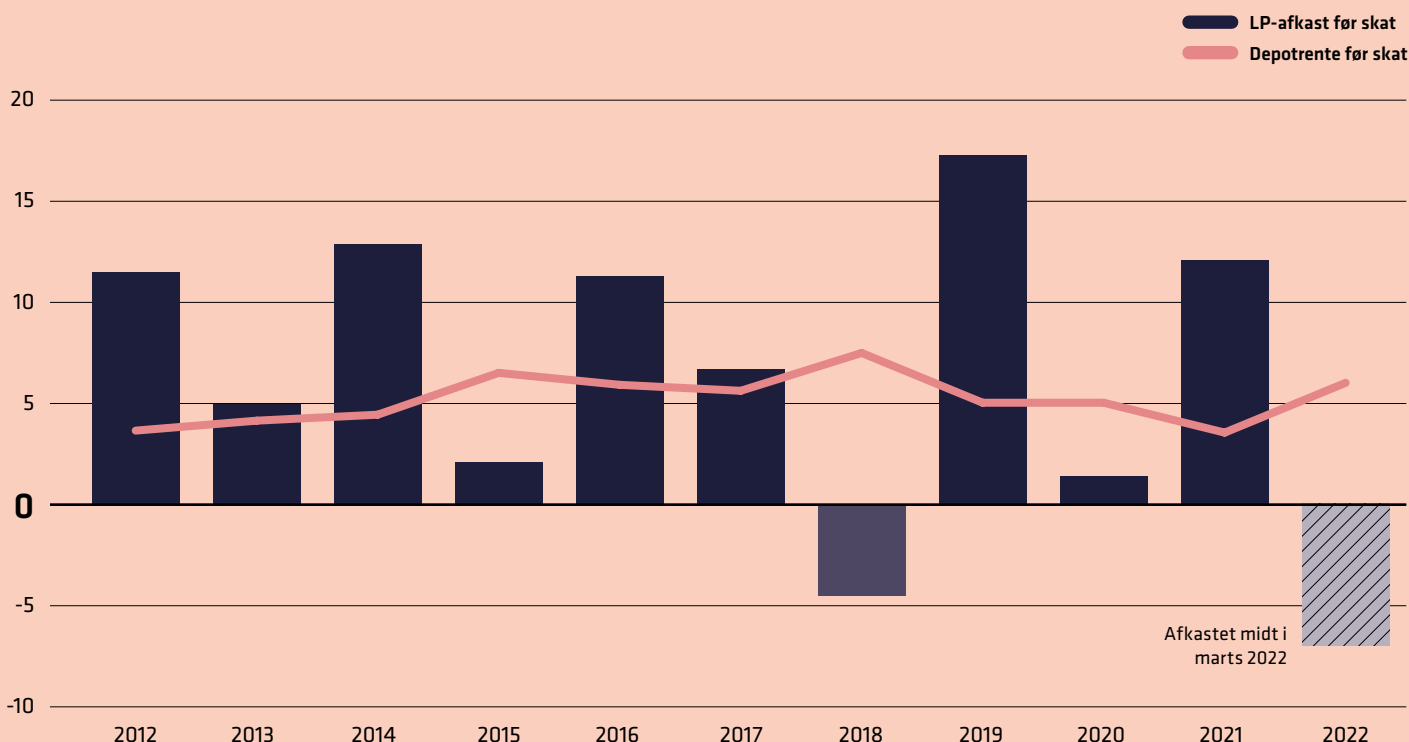
De penge lander ikke – umiddelbart – på medlemmernes depoter, da ordningen i Lærernes Pension er baseret på gennemsnitsrente. Det betyder, at vi gemmer noget af overskuddet fra gode år og fylder op med det i dårlige år.

I sidste ende går pengene til lærerne, da der ikke er nogen aktionærer eller andre, der får del i udbyttet.

Allerede her i starten af 2022 har det vist sig godt at have penge på kistebunden, for midt i marts var afkastet på omkring minus 7 procent og altså mærkbart lavere end depotrenten, der i år er på plus 6 procent.

DEPOTRENTE 2022

Medlemmer af Lærernes Pension får i 2022 en depotrente 6,0 procent. Det er en mærkbar forhøjelse i forhold til 2021, hvor den var på 3,5 procent. Og selv om afkastet i begyndelsen af 2022 er negativt, så bliver medlemmernes pension stadig forrentet med de seks procent.

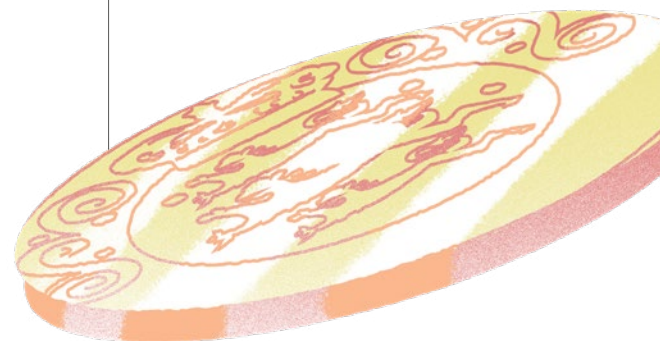
EN STOR PRÆMIE

Tilsammen indbetaler lærerne i snit 500 millioner kroner i pensionsbidrag hver eneste måned. Det samlede bidrag fra lærerne i 2021 var på 6.050 millioner kroner.

Langt de fleste af pengene kommer fra de månedlige overførsler fra arbejdsgiverne. Nogle hundrede millioner stammer fra såkaldte indskud. Det kan enten være medlemmer, der flytter deres pensionsmidler over fra et andet selskab, eller ekstra-indbetalinger, som fx sker i forbindelse med arv.

KNAP 150 MILLIARDER

Tilsammen kan lærerne nu investere for næsten 150 milliarder kroner. Ved udgangen af 2021 udgjorde de såkaldte aktiver lige over 146 milliarder kroner. Det er en mærkbar stigning i forhold til året før, hvor beløbet var på 127 milliarder. Ud over lærernes indbetalinger, så er det især det stærke afkast, der har løftet beløbet.

FLERE END 150.000

Med 152.676 medlemmer ved årsskiftet, bliver Lærernes Pension ved med at vokse, både i medlemstal og i kroner. Og selskabet er stadig teknisk set et ungt selskab, da det blev stiftet i 1993. Det betyder, at den store medlemsgruppe af overenskomstansatte lærere ikke rigtig er begyndt at gå på pension endnu. Inden 1993 var en stor del af lærerne tjenestemænd, og havde dermed deres pension i staten. Det har de stadig, om end de fleste af dem også har en lille tillægspension i Lærernes Pension.

Så medlemmer, der i dag går på alderspension, er typisk tjenestemænd og har en lille ordning. Det vil ændre sig over de kommende år, når de lærere, der var unge i 1993, begynder at gå på pension.

Vi vil gerne have **hjertet** med, når vi bygger

Det skal ikke kun være godt byggeri, det skal også være godt at bo der.

Lærernes Pension har som ambition ikke kun at leve op til standarden DGNB-Guld, når vi bygger (se boks), men også at lægge vægt på de faktorer, der spiller en særlig rolle for brugernes velvære – det måler man med det særlige DGNB-Hjerte.

Projektleder Hassan W. Chaachouh, fra Lærernes Pension fremhæver DGNB-Hjerte som et særligt indsatsområde:

“Med ‘det almindelige’ DGNB måler vi på en masse forskellige faktorer. Nogle er måske mest interessante for entreprenører, andre for ingeniører og nogle af dem for beboerne, men med DGNB-Hjerte har man fremhævet de faktorer, der spiller en særlig rolle, når man er beboer. Og så har man lige strammet skruen en omgang, så kravene er ekstra stramme her, for at få den særlige udmærkelse”, siger han, der selv er ingeniør, og desuden uddannet DGNB-konsulent.

“Det er stadig et nyt område for os, så vi er ikke i mål med det, men det er et område, vi bevæger os ind på, og som vi har ambitioner om”.

“Man kan sige, at vi skal balancere lidt mellem forskellige hensyn her. For jo flere skrappere krav, vi skal leve op til, jo dyrere er det at bygge – og jo højere bliver huslejen i sidste ende. Men modsat, så vil det give større glæde og tilfredshed for beboerne, når luftkvaliteten er god, rumtemperaturen lige tilpas og man ikke hører så meget støj fra overboerne, for at nævne et par eksempler. Og det er noget af det, vi kan dokumentere ved at have et DGNB-Hjerte”.

DGNB-Hjerte er også noget af det, Lærernes Pension håber at kunne markedsføre sig med som udlejer, så kommende lejere på forhånd er opmærksomme på, at vi har fokus på

de ting, der spiller en særlig rolle for beboere.

DGNB-ordningen er lidt udfordret af, at ikke ret mange mennesker kender til den, så derfor er det en særlig opgave at være med til at gøre opmærksom på, at vores byggerier ikke alene lever op til skrappere krav mere bæredygtigt byggeri, men vi også har fokus på at bygge med beboernes velbefindende i fokus.

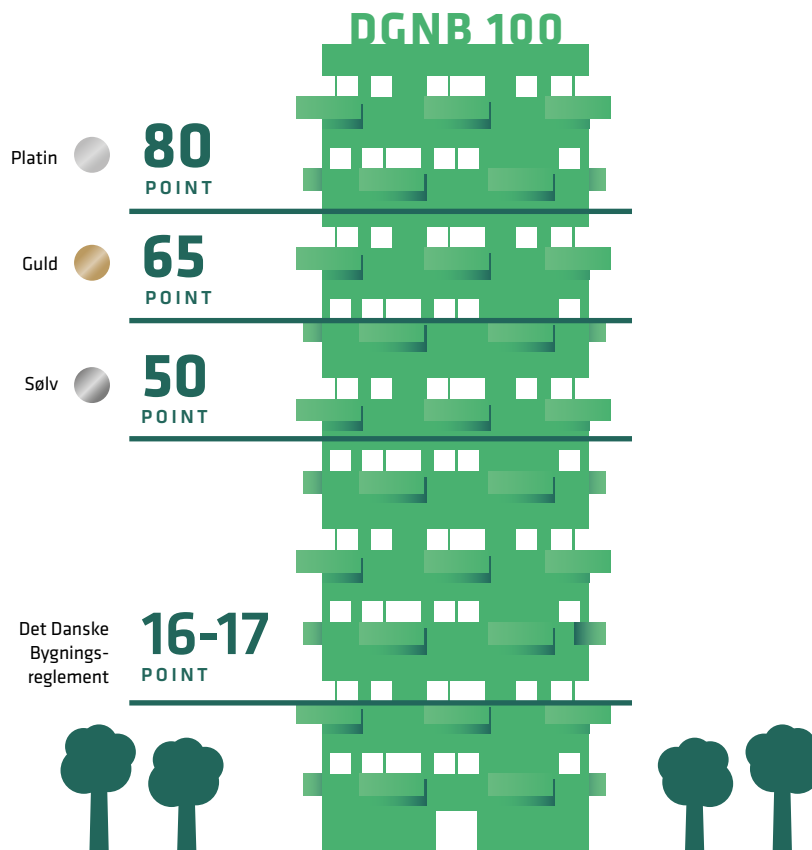
Alle de boliger, Lærernes Pension bygger, bliver certificeret med guld efter DGNB-standard, og vi arbejder hen mod, at vores kommende byggerier også vil leve op til kravene for DGNB-Hjerte. ■

DGNB Hjerte

En særlig udmærkelse af byggerier, der opnår høje scorer på mindst 75 % af de mulige inden for fem områder, der direkte opleves af beboerne.

- Luftkvalitet, afgangning af materialer
- Temperatur/træk
- Akustik, efterklang, lydisolering
- Visuelt indeklima, lys, dagslys
- Arkitektonisk kvalitet

Hassan W. Chaachouh er selv uddannet som DGNB-konsulent og er med til at udvikle bæredygtighedsmanifestet for Lærernes Pensions byggerier.

DGNB – en fælles standard i byggeriet

Siden 2010 har den danske byggebranche arbejdet på en fælles standard for bæredygtighed.

Branchen er landet på at tage udgangspunkt i den tyske DGNB-ordning og 'oversætte' kravene, så de bedst dækker de kriterier, der giver mening i en dansk sammenhæng.

Et byggeri vurderes på

- Miljømæssige kvaliteter
- Økonomisk kvalitet
- Social kvalitet
- Teknisk kvalitet
- Proceskvalitet
- Områdets kvalitet

Hver af de seks faktorer har et antal underkriterier og detaljerede beskrivelser, som et byggeri så tildeles point for. Følger man alene kravene i det danske bygningsreglement, vil et byggeri score cirka 17 point. **Sølv** er det laveste niveau i DGNB, som man opnår med 50 point. **Guld** kræver 65 point og **Platin** 80 point ud af i alt 100 teoretisk mulige.

Bogstaverne **DGNB** står for Deutsche Gesellschaft für Nachhaltiges Bauen – Tysk selskab for bæredygtigt byggeri

Penge forpligter

Lærernes Pension laver i år for første gang en selvstændig rapport om, hvordan vi arbejder med samfundsansvar.

Med en samlet pengekasse på omkring 150 milliarder kroner hviler der et stort ansvar for, hvordan lærernes fælles pensionsformue bliver forvaltet. Så rapporten handler selvfølgelig rigtig meget om vores investeringer. Men den handler også om, hvordan vi tager samfundsansvar over for vores medlemmer og deres pensionsordninger.

I rapporten står der også lidt om, hvordan vi som arbejdsplads tager samfundsansvar. Det handler fx om energi og vandforbrug, men også om kønsdiversitet og mangfoldighed.

Rapporten om vores samfundsansvar var stadig ved at blive finpudset, da [pan'sjo'n] blev afleveret til trykning, men den vil være

klar til at blive læst eller hentet på vores hjemmeside når du læser dette.

Vi har i de senere år skærpet vores holdninger på klimapolitikken, blandt andet ved at formulere en egentlig klimastrategi med tre hovedstrengte:

1. Reducere CO₂-aftrykket generelt i vores investeringer
2. Sælge særligt klimaskadelige beholdninger
3. Etablere 'grønne' porteføljer

CO₂-aftrykket for vores investeringer er faldet markant de seneste to år. Noget af det skyldes vores egen aktive indsats, men retfær-

digvis må tilføjes, at noget af faldet skyldes udviklingen på de finansielle markeder, som ikke direkte har noget med klimapåvirkningen at gøre.

Vi er i gang med at sælge vores investeringer i olie-, gas- og energiselskaber, som ikke er i gang med en omstilling forenelig med målsætningerne i Parisaftalen. Det er et arbejde, der fortsætter i 2022 og frem.

Vi har en resultatorienteret tilgang, og vi arbejder intenst og seriøst med klimadagsordenen – både sammen med vores to medlemsfora og bestyrelsen. I den nye rapport om samfundsansvar har vi skrevet mere om, hvor langt vi er nået, og hvad vi arbejder videre med. ■

I særlig grad gælder, at Lærernes Pension ikke investerer i virksomheder:

(...) som via deres aktivitet modarbejder en overgang til en økonomi baseret på lavt CO2 indhold, herunder ved eftersøgning, udvinding eller energiproduktion baseret på fossile brændstoffer, medmindre virksomheden er i gang med en omstilling forenelig med Paris-aftalen

Uddrag af Lærernes Pensions etiske kodeks, som vi er i fuld gang med at implementere. I 2021 har det betydet, at vi er gået ud af yderligere 38 selskaber, og vi fortsætter arbejdet med at sortere selskaber fra her i 2022.

Vi kan også hjælpe, hvis du har haft hjernerystelse

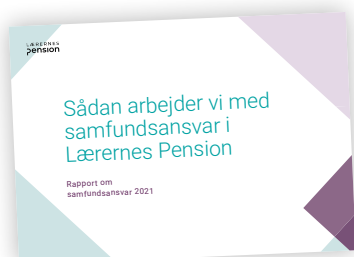
For de fleste er hjernerystelse – heldigvis – en forholdsvis kortvarig skade, der langt hen ad vejen kan afhjælpes ved at tage den med ro og hvile. Men for nogle er det ikke gjort med det. De kan få langvarige følger af hjernerystelsen, og ud over de personlige gener, kan det også gå ud over muligheden for at fastholde arbejdet.

I alt rammes mange tusinde danskere hvert år af en hjerneskada eller en hjernerystelse, og Lærernes Pension har nu åbnet for et nyt samarbejde med Falck Healthcare, hvor vores sagsbehandlere kan henvise medlemmer, med senfølger efter hjernerystelse eller varige mén efter en hjerneskada, til et forløb hos Falck Healthcare. Disse medlemmer har vi ikke hidtil haft samme mulighed for at tilbyde hjælp.

Indsatsen er målrettet efter at de ramte eller påvirkede kan optimere deres funktionsevne og deres arbejdsevne, og den er rettet både mod medlemmer, der er fuldtidssygemeldte og mod medlemmer, der er begyndt at arbejde deltids igen, men oplever, at der ikke sker fremskridt.

Erfaringen viser, at cirka 2 ud af 3 raskmeldes, ved et forløb hos Falck Healthcare, der sættes i gang senest et halvt år efter skaden er sket.

Har du selv eller en kollega problemer efter hjerneskada eller hjernerystelse, så kontakt vores Medlemsservice på 70 21 61 31. ■

Hent rapporten her:
www.lppension.dk/rapporter

Lærernes Pension har tidligere investeret i vindmølleparken Gode Wind II sammen med AIP.

En milliard i grøn infrastruktur

Lærernes Pension er med en milliard kroner gået med i en fond med fokus på grønne energiprojekter og infrastruktur sammen med andre pensionselskaber.

Fonden hedder AIP Infrastructure II, og den er etableret af AIP, som er ejet af de danske pensionselskaber PKA og Pensam samt norske Stobrebrand. AkademikerPension har også for nylig investeret i fonden på samme måde som Lærernes Pension.

“Vi er nu en række store pensionskasser og kapitalforvaltere fra både ind- og udland, der alle har samme syn på nødvendigheden af investeringer i grøn infrastruktur, og det stiller AIP stærkt i arbejdet med at finde de bedst mulige investeringer, der både kan give vores medlemmer et godt afkast og gøre en forskel for klimaet,”

siger administrerende direktør i PKA Jon Johnsen.

AIP har til dato investeret mere end 30 mia. kr. i 20 forskellige aktiver herunder seks europæiske havvindmølleparker, tre vindmølleparker på land i henholdsvis Sverige og USA samt fire store solcelleparker i Californien og Texas. De eksisterende investeringer leverer grøn strøm til hvad der svarer til 2,2 millioner husstandes forbrug og sparer mere end tre millioner ton CO₂ om året.

Den nye fond – AIP II – har sit primære fokus på vedvarende energiproduktion, fjernvarme, gasdistribution og -lagring samt elektrificering af togtransport.

Indtil videre har AIP II investeret i fire projekter for knap 10 milliarder kroner, og flere vil komme til. Se de fire projekter her på siden.

“Vi er glade for denne type investeringer, som danner en god platform for vores bæredygtige infrastruktur portefølje. Der er tale om investeringer, hvor vi har

muligheden for at kombinere et godt forventet afkast med, at der investeres ansvarligt og klimavenligt. Investeringen underbygger således vores ønske om at opbygge en mere bæredygtig portefølje” siger administrerende direktør i Lærernes Pension Karsten Kjeldsen. ■

“Der er tale om investeringer, hvor vi har muligheden for at kombinere et godt forventet afkast med, at der investeres ansvarligt og klimavenligt.”

GRØNNE PROJEKTER

Vindmøllepark i Texas

Projektet Escalade er en vindmøllepark på land i Knox County, Texas. Parken vil bestå af 65 Vestas vindmøller, og have en forventet kapacitet 336 MW og en forventet energiproduktion på 1.200 GWh per år. Det forventes, at Escalade vil kunne servicere ca. 112.000 husstande med strøm.

Skotske vindmøller i Nordsøen

Ud for den nordlige del af Skotland står 84 Siemens Gamesa vindmøller og producerer strøm, der kan forsyne 450.000 husstande med elektricitet. Møllerne har samlet en kapacitet på 588 MW.

Vindmøller i Litauen

I Litauen er man i gang med at etablere tre vindmølleparker på land. Møllerne i de tre parker vil tilsammen levere omkring 185 MW fordelt på 34 møller. Det svarer til strømforbruget fra omkring 130.000 husstande.

Lærerne med til at drive elektriske tog i England

Der er danske pensionspenge på skinnerne på den østlige hovedstrækning i England.

Langs den engelske østkyst kører elektriske togsæt mellem London og skotske Edinburgh og nogle af sæderne er ejet af danske lærere. Lærernes Pension er – sammen med andre danske pensionselskaber – medejere af 42 elektriske togsæt samt 23 togsæt, der både kan køre elektrisk og på diesel.

“Vi har et ønske om at vores investeringer skal være mere grønne, og i den forbindelse passer et projekt med de elektrificerede tog i England fint”, siger Helle Æhrendahl Heldbo, der er chef for Alternative Investeringer i Lærernes Pension.

Lærernes Pension investerer omkring 110 millioner danske kroner i togsættene, og da der ligger en langvarig driftsaftale bag, så er der tale om et ret stabilt afkast.

I løbet af et år kører omkring 22 millioner passagerer med togene ad den engelske østlige jernbane.

De kombinerede togsæt skal bruges på strækninger i Skotland, der endnu ikke er fuldt elektrificerede. ■

Er du hurtig, har du stadig fortrinsret

Vil du have lejlighed i Risskov, så er lærerne foran i køen indtil 13. april.

Udlejningen af Bindsbøllhusene i Risskov er gået i gang, når dette blad udkommer. Som vanligt er der fortrinsret for medlemmer af Lærernes Pension samt børn af medlemmer. Det betyder i praksis, at man får et par ugers forspring i forhold til andre interesserede. Fortrinsretten i Bindsbøllhusene udløber den 13. april, så ser du denne omtale inden, har du mulighed for at vælge lejlighed før der bliver åbnet op for alle andre. Og når du det ikke, så er der stadig mu-

lighed for at få sig en lejlighed i det skønne område, lige ned mod parken ved det gamle Psykiatriske Hospital.

Bindsbøllhusene ligger som nabo til de bevarede bygninger, tegnet af Gottlieb Bindsbøll. Nabolikabet kan man blandt andet aflæse i tagets form, da bygningerne har sadeltage, i modsætning til de flade tage på det meste af nybyggeriet i området.

Læs meget mere om lejlighederne på www.risskovstrandpark.dk/bindsboellhusene ■

KORT OM BINDESBØLLHUSENE

- 84 lejligheder
- 2, 3, 4 og 5-værelses lejligheder
- 65 m² – 136 m²
- Indflytning medio september
- Elevator i alle opgange
- Depoter til alle lejligheder i kælder
- Alle lejligheder har enten terrasse eller altan
- Øverste lejligheder med kviste
- Komplet hvidevarepakke i køkken og bad
- Mulighed for at leje parkeringsplads, udvalgte pladser har el-ladestander
- Bæredygtighedscertificeret byggeri – DGNB guld

Stadig ledige boliger i Skovhusene Nord

På den anden side af vejen i forhold til Bindsbøllhusene finder man Skovhusene Nord. Her har udlejningen været i gang et stykke tid, og pr. 1. marts var omkring halvdelen af lejlighederne lejet ud.

Lejlighederne har 1-4 værelser og har forskellig indretning, så der er lejligheder til både familier, singler, studerende og ældre. Alle lejligheder har enten terrasse, altan eller tagterrasse og udvalgte lejligheder har 2 terrasser.

De nye beboere kan flytte ind fra 15. juni.

Læs mere om byggeriet og lejlighederne, og se, hvilke, der er ledige på www.Risskovstrandpark.dk/skovhusenenord ■

Nej, vi bygger ikke billige boliger til enkelte medlemmer. Vi skaber afkast til alle medlemmer.

'Hvorfor bygger I ikke boliger, som lærerne har råd til at bo i?'

'De andre pensionskasser har da billige boliger'

Mange medlemmer synes at de boliger, vi bygger og lejer ud, er for dyre, især for lærerlønninger og for pensionister.

1.

Vi er af loven forpligtet til at investere medlemmers aktiver, så deres interesser varetages bedst muligt. Så hvis vi lejer boligerne ud til lavere pris, end vi kan tage, så giver vi en fordel til de få medlemmer, der ville kunne få en billigere lejlighed, på bekostning af det store flertal af medlemmer, der ikke har en lejlighed til favørpris.

2.

Det er dyrt at bygge. Vi bygger lejligheder i god kvalitet og med gode materialer. Selv hvis vi gik ned i kvalitet på indretningen, ville det have minimal effekt på huslejen. Gode materialer medfører i øvrigt mindre vedligeholdelse og udskiftninger, så vi kan holde driftsomkostningerne nede.

3.

'Jamen jeg kender én, der bor i en billig lejlighed via sin pensionskasse'. Ja, men du kender ikke én, der flytter ind i en nyopført billig lejlighed via pensionskassen, for alle pensionskasser er forpligtet af samme regler som vi er til at søge størst mulige afkast. Hvis byggeriet er fra før 1992, for så er der nogle særlige regler om maksimal husleje, men alle vores byggerier er fra dette årtusinde.

4.

Er det ærgerligt? Ja, hvis du søger en billig bolig. Nej, hvis du vil have så god en pension som muligt.

5.

Har lærerne råd? Nogle lærere har, i hvert fald. Vi har ikke en præcis opgørelse af, hvor mange af vores lejere, der er lærere, men vi ved, at mellem 5 og 15 procent bliver udlejet via den fortrinsret som medlemmer – og børn af medlemmer – har ved vores nybyggerier. ■

Møder resten af 2022

LOG PÅ LPPENSION.DK OG TILMELD DIG

Deltag gratis!

Seniormøder

Viborg
21. april

Onlinemøde
10. maj

Onlinemøde
7. september

København
13. september

Aarhus
6. oktober

Onlinemøde
1. november

Køge
17. november

Holstebro
1. december

Informationsmøder

Holbæk
28. april

Svendborg
5. maj

Onlinemøde
8. juni

Esbjerg
29. september

Onlinemøde
3. oktober

Aalborg
13. oktober

Vejle
3. november

Aabenraa
24. november

Onlinemøde
29. november

Hellerup
8. december

Temamøder

Online-møde:
Arv og begunstiggelse
18. maj

Online-møde:
Arv og begunstiggelse
20. september

Onlinemøde:
Arv og begunstiggelse
7. november

Velkomstmøder

Onlinemøde
26. oktober

